КРЫВІНКА

ЛЮТЫ
№ 3 (175)
2016 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ЦІ ЁСЦЬ БУДУЧЫНЯ Ў БЕШАНКОВІЦКАЙ ВЁСКІ?

Колькасць народжаных у 2015-м годзе ў Бешанковіцкім раёне зменшылася да папярэдняга года на чатыры дзіцяняці. Калі залетась дзетак нарадзілася 149, то летась толькі 145. Але абсалютная большасць немаўлятак у 2015-м з'явілася ў райцэнтры – 106. Ва ўсіх жа вёсках раёна нарадзілася аж 39 немаўлятак.

Бачэйкаўскі сельскі Савет можа пахваліцца чатырнаццаццю пасведчаннямі аб нараджэнні, усе вёскі Верхнякрывінскага – дзевяццю, Астровенскага – васьмю.

А вось у Соржыцкім сельскім Савеце летась за цэлы год выдалі толькі чатыры пасвечанні аб нараджэнні, у Вульскім – тры, а ў Вярхоўскім толькі адно.

Гэта значыць, што праз шэсць гадоў у першы клас Бачэйкаўскай, Ржаўскай і Астровенскай школаў дзеці яшчэ прыйдуць. А вось Каранеўскую, Ульскую і Вярхоўскую школы за гэтыя шэсць гадоў прыйдзецца ліквідоўваць.

Гэтыя лічбы сведчаць, што наша мясцовая ўлада аніяк не ўплывае на дэмаграфічную сітуацыю. Яна толькі ўмее канстатаваць факты.

Прыкладам, зачыніўся калісьці Ульскі кансервавы завод – і аніякае іншае прамысловае прадпрыемства ў гэтым рэгіёне не было створана. І некуды было ўладкавацца моладзі, і з'ехала яна адсюль у іншыя мясціны.

Зусім нядаўна прыкладна тое ж адбылося ў Вярхоў'і, калі свіная чума знішчыла Свіцінскі свінакомплекс, а з ім і рабочыя месцы для патэнцыйных маці.

Што ўжо казаць пра стварэнне новых прадпрыемстваў, калі мы не можам захаваць ранейшыя.

Вёскі старэюць, людзі паміраюць, хутка ў некаторых гаспадарках будзе цэлай праблемай знайсці добрага (ці хоць якога) трактарыста.

Сістэма прызначэнняў на адказныя пасады, а не выбарнасць на іх, прыводзіць у крэслы начальнікаў людзей безыніцыятыўных, гультаяватых і некампетэнтных. Яны не працуюць на перспектыву. Яны толькі вырабляюць і дастаўляюць туды, куды ім загадаюць, патрэбныя паперкі. Думаць пра перспектыву раёна ў іх няма ані часу, ані жадання. Тым больш дзейнічаць.

Г.Станкевіч

****

Кожны выбірае па сабе
шлях свой, па якім ісці да Бога,
з тысячаў – адну ў жыцці дарогу,
па якой плыве твой карабель.

Кожны выбірае па сабе
вышыню, куды душа імкнецца,
песню, што яго мацуе сэрца,
вецер, які рвецца з аглабель.

Кожны выбірае па сабе
завірухі, зарапады, ліўні,
і агонь вачэй жанчын шчаслівых,
што за неба зорнае глыбей.

Кожны выбірае па сабе
далягляды неба для палётаў,
у жыцця быць панам ці халопам,
з Богам у душы жыць або без –
кожны выбірае па сабе…

Г.Станкевіч

ГУЧНАЯ СПРАВА

ДА 18 ГАДОЎ ЗНЯВОЛЕННЯ

Суд Мінскага раёна прысудзіў да 18 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму 28-гадовага Інома Ісмаілава. Яго прызналі вінаватым у забойстве 24-гадовай мінчанкі Кацярыны Сачковай, якое было здзейснена летам мінулага года.

Нагадаем, дзяўчына знікла 24 ліпеня мінулага года - выйшла з інтэрната на вуліцы Варвашэні ў Менску і не вярнулася. Яе шукалі міліцыя і валанцёры. Праз тыдзень праваахоўнікі паведамілі, што цела дзяўчыны знайшлі каля дарогі ў Бешанковіцкім раёне. Неўзабаве быў затрыманы падазраваны ў забойстве - 28-гадовы грамадзянін Таджыкістана. Як высветлілася, маладыя людзі былі знаёмыя, некалькі гадоў сустракаліся, але пазней расталіся.

Забойства адбылося ў кватэры мужчыны, што ў Мінскім раёне. Ён задушыў дзяўчыну падчас сваркі з-за рэўнасці, а пасля загарнуў цела ў прасціну, паклаў у вялікую дарожную сумку і вывез на аўтамабілі ў лес, дзе закапаў.

Іному Ісмаілаву было прад'яўленае абвінавачванне па ч.1 арт. 139 (Забойства), ч.1 арт. 205 (Крадзеж), ч.1 арт. 14 і ч.2 арт. 212 Крымінальнага кодэкса Беларусі (Замах на крадзеж шляхам выкарыстання кампутарнай тэхнікі). Судовы працэс пачаўся ў першых чыслах студзеня.

Пракурор Наталля Кароткая папрасіла суд прысудзіць абвінавачанага па сукупнасці злачынстваў да 18 гадоў пазбаўлення волі. Суд з довадамі боку абвінавачання пагадзіўся, прызначыўшы Ісмаілаву адбываць пакаранне ў калоніі ўзмоцненага рэжыму.

Акрамя таго, на карысць пацярпелага боку, маці забітай дзяўчыны, суд пастанавіў спагнаць з асуджанага 315 мільёнаў (у тым ліку 300 - за маральную шкоду).

Як патлумачыла парталу TUT.BY дзяржабвінаваўца Наталля Кароткая, суд вынес максімальна магчымае пакаранне па прад'яўленым абвінавачванні ў забойстве - 15 гадоў зняволення (верхні «парог» па ч.1 арт.139). Таму, хутчэй за ўсё, пракуратура не будзе абскарджваць прысуд.

У іншых бакоў працэсу на гэта ёсць 10 дзён. Такім правам, па некаторай інфармацыі, можа скарыстацца абвінавачаны. А вось сям'я загінулай дзяўчыны прыняла іншае рашэнне:

«Я думаю, мне проста не хопіць здароўя больш [абскардзіць]. Гэта вельмі цяжка. А Кацю ня вярнуць ... Таму мяне задавальняе так, як ёсць », - сказала маці загінулай, Таццяна Сачкова.

TUT.BY

НАША КУЛЬТУРА

ПАД ПАГРОЗАЙ ПОМНІК КУЛЬТУРЫ

Напрыканцы студзеня ў раёнцы з'явіўся артыкул памочніка пракурора Веры Ларковай. Размова ў ім вялася наконт "ветхого" двухпавярховага будынка па вуліцы Мічурына, 19. Будынак той згодна рашэння Бешанковіцкага райвыканкама ў 2006-м годзе прызнаны аварыйным і непрыгодным для пражывання.

Уладальнік будынка Бешанковіцкая раённая ветстанцыя за дзесяць гадоў не знайшла сродкаў, каб будынак знішчыць. Яно і зразумела: будынак гэты быў пабудаваны больш за сто гадоў таму, але мураваныя сцены будынка і сёння вытрымаюць нават артабстрэл.

І вось цяпер зноў узнімаецца пытанне аб ягонай аварыйнасці.

Прыйдзіце на Мічурына, 19 і зірніце на ўсю манументальнасць гэтай пабудовы. Няўжо тое, што народ называе "лукашоўкамі", можна параўнаць з гэтай прыгажосцю?! Што можа быць аварыйным у такога дома? Адсутнасць столі і падлогі? Яе што, няма з чаго напілаваць? Мы прадалі ўвесь лес за мяжу?

Мне здаецца, калі мы будзем знішчаць такія будынкі, то гэта будзе яскрава сведчыць пра поўную адсутнасць мазгоў у нашых чыноўнікаў.

Не знішчаць, а рэстаўраваць, каб зрабіць у ім яшчэ адзін музей.

А рашэнне Бешанковіцкага райвыканкама трэба перагледзіць.

А.Тутэйшы

КАРУПЦЫЯ

ХАБАР НА ДЫЯГНАСТЫЧНАЙ СТАНЦЫІ

У мінулым годзе ў Бешанковіцкім раёне выяўлена 5 карупцыйных злачынстваў (ў 2014 - 3), у тым ліку 4 факты атрымання хабару службовымі асобамі ў сувязі з выкананнем службовых абавязкаў. Адзін з іх –на дыягнастычнай станцыі №186.

Прысудам суда Бешанковіцкага раёна ад 03.08. 2015 прызнаны вінаватым у атрыманні хабараў былы інжынер першай катэгорыі РУСП «Белтэхагляд» дыягнастычнай станцыі транспартных сродкаў №186 філіяла АТП №21 ААТ «Віцебскаблаўтатранс» Мацуганаў С.А.

У перыяд з лістапада 2013 г . па красавік 2015 г. ён атрымліваў ад грамадзян матэрыяльныя каштоўнасці за спрыяльнае рашэнне пытанняў праходжання дзяржаўнага тэхнічнага агляду і выдачу дазволаў на допуск да ўдзелу ў дарожным руху транспартных сродкаў, якія маюць тэхнічныя няспраўнасці. Мацуганаў С.А. асуджаны па ч.1 і ч.2 арт.430 КК да 4 гадоў пазбаўлення волі ў папраўчай калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці, з пазбаўленнем права займацца дзейнасцю, звязанай з правядзеннем дзяржаўнага тэхнічнага агляду транспартных сродкаў тэрмінам на 5 гадоў. У адпаведнасці з абз.3 ч.1 ст.8 Закона Рэспублікі Беларусь аб амністыі ад 28.05.2015 ён вызвалены ад пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі часткова тэрмінам на 1 год.

Прычынай здзяйснення Мацугановым С.А. карупцыйных злачынстваў паслужыла імкненне атрымаць выгаду маёмаснага характару ў выглядзе незаконнага ўзнагароджання за спрыяльнае вырашэнне пытанняў, якія ўваходзяць у яго кампетэнцыю, тым самым палепшыць сваё матэрыяльнае становішча.

Названым праявам карупцыі спрыяла адсутнасць належнага кантролю з боку кіраўніцтва філіяла АТП №21 ААТ «Віцебскаблаўтатранс» і РУСП «Белтэхагляд» за працай дыягнастычнай станцыі №186, захаваннем тэхнічных нарматыўна-прававых актаў, якія рэгламентуюць правядзенне дыягнастычных работ.

Пракурор раёна
саветнік юстыцыі
А. Шкляраўскі

УВАГА, ШАЛЕНСТВА!

ЗАРЭГІСТРАВАНЫ ВЫПАДАК ШАЛЕНСТВА

Нядаўна ў вёсцы Марцінава Ульскага сельсавета зафіксаваны новы выпадак шаленства сярод жывёл. Гэта прамы напамін уладальнікам хатніх жывёл аб тым, што апошніх неабходна своечасова прывіваць.

Як распавяла рэдакцыі памочнік урача-паразітолаг РЦГЭ Н. С. Байдакова, на гэты раз ахвярай захворвання стаў хатні сабака. Гаспадары заўважылі змены ў паводзінах чацвераногага сябра: ён адмаўляўся ад ежы і кідаўся на людзей. 8-га студзеня гаспадары выклікалі ветэрынарных лекараў, таму што западозрылі шаленства. Спецыялісты адправілі галаву забітай жывёлы ў г. Віцебск для экспертызы. І 13-га студзеня вірус у хворай жывёлы пацвердзіўся.

Спецыялісты РЦГЭ нагадваюць: у выпадку, калі кантакту пазбегнуць не ўдалося, а менавіта пасля ўкусу, здзірання скуры, ці траплення слюны на пашкоджаныя скурныя пакровы і слізістыя абалонкі, нанесеных любой, нават здаровай на знешні выгляд жывёлай, неабходна:

- правесці першасную апрацоўку раны - старанна прамыць раневую паверхню на працягу не менш за 15 хвілін бруёй вады з мылам, апрацаваць краі раны 5% настойкай ёду, накласці стэрыльную павязку і неадкладна звярнуцца ў медыцынскую ўстанову.

"Зара"

НАША ЖЫЦЦЁ

ЛЯДОВАЯ ПЕРАПРАВА ЎСЁ ДЗЕЙНІЧАЕ

Нягледзячы на забарону выхаду на лёд, якую нядаўна наклала Віцебскае аддзяленне МНС, людзі ў Бешанковічах у 20-х чыслах лютага паранейшаму пераходзілі Дзвіну па лёдзе.

Пра тое, прынамсі, сведчылі сляды, якія добра бачныя на свежым снезе, што ўначы прыпарушвае лёд.

На Дзвіне блізу берага ўжо ўтварыліся шырокія прамоіны, але тое не становіцца перашкодай для пешаходаў.

Між тым, як паведамляе сайт МНС, 11-га лютага ў Віцебску на Дзвіне пачаўся крыгаход, узровень вады ў рацэ пры гэтым імкліва падае.

Паводле назіранняў гідролагаў крыгаход на Дзвіне пачаўся толькі ў Віцебску: у Суражы захоўваецца ледастаў, у Уле - ледастаў з палонкамі і вада выйшла на лёд, а ў Полацку - закраіны. Пры гэтым да вечара ў абласным цэнтры водная паверхня практычна ачысцілася, і назіраўся толькі рэдкі крыгаход.

У бліжэйшы час на вадаёмах і рэках Віцебскай вобласці працягнецца разбурэнне ледзянога покрыва, пры гэтым захаваецца ваганне ўзроўню вады, паведамляе Віцебскі абласны цэнтр па гідраметэаралогіі і маніторынгу навакольнага асяроддзя.

А. Тутэйшы

НАВІНЫ РАУС

КОЛЬКАСЦЬ ЗЛАЧЫНСТВАЎ ЗНІЗІЛІСЯ

У 2015 годзе супрацоўнікамі РАУС ажыццёўлена рэагаванне на 4061 паведамленне пра злачынствы і правапарушэнні (ў 2014 годзе - 4287).

Зарэгістравана памяншэнне колькасці учыненых злачынстваў у параўнанні з 2014 годам як па лініі усіх службаў з 164 да 162 (-1,2%), так і па лініі крымінальнага вышуку - са 122 да 115 (-5,7%). Раскрывальнасць склала 58,3% (2014 - 57,4%).

Ўзровень крыміналізацыі на 10 тысяч насельніцтва склаў 100,6 злачынстваў, тады як за сярэднеабласны - 94,3, па Рэспубліцы Беларусь - 102,3 злачынствы.

Колькасць учыненых цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў па лініі крымінальнага вышуку засталося на ўзроўні 2014 гады - 5, па ўсіх злачынствах названай катэгорыі устаноўлены падазроныя.

За 2015 год не зарэгістравана забойстваў, замахаў на забойствы, вымагальніцтваў, угонаў і крадзяжоў аўтатранспарту.

Колькасць учыненых крадзяжоў усіх відаў уласнасці знізілася да ўзроўню мінулага года з 98 да 91. Аднак крадзяжы складаюць 79,1% ад колькасці учыненых злачынстваў па лініі крымінальнага вышуку. Ўстаноўлена 47 падазраваных, якія ўчынілі крадзяжы ўсіх форм уласнасці, або 51,6% (2014 - 48,0%). Праблемай застаецца вялікая колькасць крадзяжоў веласіпедаў. Так, у 2015 годзе на тэрыторыі раёна іх зарэгістравана 10. Нярэдка адной з прычын, якія спрыяюць здзяйснення крадзяжоў, з'яўляецца нядбалае стаўленне грамадзян да сваёй маёмасці.

Яны пакідаюць веласіпеды без нагляду ў лёгкадаступных для зламыснікаў месцах. Адным са спосабаў прафілактыкі злачынстваў, а таксама аператыўнага ўстанаўлення асоб, якія іх учынілі, з'яўляецца ўстаноўка сродкаў відэаназірання ў грамадскіх месцах, у пад'ездах шматкватэрных дамоў, на аўтастаянках.

З мэтай прафілактыкі бытавой злачыннасці, у 2015 годзе ў ЛПП накіравана 34 жыхары раёна, якія пакутуюць на хранічны алкагалізм і здзяйсняюць правапарушэнні на глебе п'янства. Супрацоўнікамі РАУС выяўлена 12 парушэнняў антыалкагольнага заканадаўства, звязанага з незаконным абаротам спіртазмяшчальнай прадукцыі. З незаконнага абароту канфіскавана 3256,3 літра самагону, самагоннай брагі і алкагольнай прадукцыі.

Па выніках працы за 2015 год на тэрыторыі раёна адзначаецца зніжэнне злачыннасці сярод непаўналетніх на 3 злачынствы ў параўнанні з 2014 годам. Усе злачынствы, учыненыя непаўналетнімі ў 2015 годзе, - маёмасныя: тры крадзяжы асабістай маёмасці грамадзян і адзін рабаванне.

Шмат у чым дзякуючы праводзімай прафілактычнай рабоце, на тэрыторыі раёна адбылося зніжэнне колькасці дарожна-транспартных здарэнняў з 17 ў 2014 да 11 у 2015 годзе, у выніку якіх паранена 10 (-12) чалавек, загінула - 4 (-1).

Да адміністрацыйнай адказнасці за парушэнні правілаў дарожнага руху прыцягнута 4671 правапарушальнік. За кіраванне транспартам у стане алкагольнага ап'янення затрымана 84 кіроўцы.

Начальнік Бешанковіцкага РАУС Алег Новік

"Зара"

НУ И НУ!...

РЯДОМ С ДОМАМИ И ШКОЛОЙ ВЗОРВАЛСЯ СНАРЯД

Деревня в белорусской глубинке. Мирный полдень буднего дня. Зять с тещей подъехали к своему подъезду. Зять выгружает из багажника мешок с картошкой. А теща идет домой. И тут вдруг — бах! — в 50 метрах от их дома падает снаряд. Взрыв!

В доме дребезжат окна, мешок с картошкой падает, мужчину отбрасывает в сторону. У тещи звенит в ушах, ее первая мысль: «Это что, война?!». Через пять минут родственники видят, как к месту происшествия со всех сторон сбегаются военные — некоторые аж на лету перемахивают через забор.

ЧП в деревне Заслоново Лепельского района произошло 16 февраля, но местные жители до сих пор в шоке. В разговорах с корреспондентами TUT.BY некоторые не хотели рассказывать подробности, другие же охотно вспоминали события недельной давности.

Боеприпас, по словам заслоновцев, взорвался в самом центре бывшего военного городка, где дислоцируются танкисты и саперы. Произошло это якобы во время учений.

«Привыкли к стрельбе. Но тут бабахнуло серьезно!»

Очевидцы утверждают, что снаряд упал в овраг в жилом районе, возле мостика через ручей. Местные почему-то называют его «болотцем» или «озерцом». В 50 метрах отсюда — казармы военной части. На таком же расстоянии, если не меньше, — жилой дом №634. В 100–150 метрах от места падения — школа.

— Это было примерно в 12.45–12.50. Слышу: взрыв. Очень отчетливый, — говорит жительница первого подъезда дома №634 Наталья.

По ее словам, она видела в окно, как сосед доставал мешок с картошкой из багажника, а потом бросил его, а сам отлетел в сторону.

— Сосед считает, что это была взрывная волна. Другой житель нашего подъезда говорит, что у них аж телевизор подпрыгнул, — продолжает Наталья. — Очевидцы рассказывали, что снаряд летел через санчасть, казармы. И тут вот, в болотце, упал. Сразу люди говорили, что это был обычный снаряд. Теперь уже по Заслоново ходит слух, что — противотанковая ракета. Что якобы такие нельзя было испытывать на нашем полигоне.

Заслоновцы признают: если бы в стране, не дай бог, началась война, они бы и не сообразили, настоящая она или нет.

— У нас постоянно на полигоне стреляют. Особенно когда приезжают артиллеристы. Полигон находится в Заслоново, примерно в километре от нашего дома. И у нас вечно содрогаются стекла. Мы привыкли. Но тут бабахнуло серьезно! — вспоминает Наталья. — Моя маленькая дочка очень испугалась. Поэтому сразу люди и не поняли, что произошло. Но через часдва уже гудело все Заслоново. Честно говоря, страшно! Представьте, возле вашего дома что-то взрывается. У нас же маленькие дети в доме живут. Да и на улице мамы с колясками гуляли. Как раз вечером в тот день по телевизору показывали сюжет про взрыв в Ярославле. Там взорвался газ, подъезда дома нет. Когда бабахнуло, многие подумали, что и у нас произошел взрыв газа. А если бы этот снаряд попал в наш дом? Вот в этот угол, где наш подъезд?...

Через день-два после ЧП, по словам жителей дома, к ним приходили «ответственные лица»: «То ли из прокуратуры, то ли следователи. Спрашивали, что произошло, под запись».

Пресс-секретарь Министерства обороны Беларуси Владимир Макаров, в свою очередь, сообщил TUT.BY:

— Противотанковый снаряд упал на окраине Заслоновского полигона. И это по определению не могло создать никакой угрозы. Никто не пострадал, никаких разрушений нет.

В Заслоново дислоцируются 19-я отдельная гвардейская Николаевско-Будапештская Краснознаменная ордена Суворова 2-й степени механизированная бригада и 52-й отдельный специализированный поисковый батальон.

Первая воинская часть сформирована в 1941 году — как стрелковая дивизия. Ее воины прошли всю войну, участвовали в битвах за Москву, Ленинград, Сталинград, освобождали Чехословакию и Венгрию. До 1990 года дивизия базировалась в Венгрии, позже более 300 танков и сотни других боевых машин перебросили в Заслоново. Вырос военный городок. В советское время служить тут считалось престижным. Но в 1993 году танковая дивизия сократилась до механизированной бригады. В 2009 году военный городок отнесли к сельским населенным пунктам. Проще говоря, он стал деревней. Кроме детсада и школы, в Заслоново есть магазины, почта, банк.

Татьяна Матвеева TUT.BY

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ДЗІЎНЫЯ РЭВАЛЮЦЫІ

Крызіс — гэта нармальны стан капіталістычнай эканомікі і дэмакратычных палітычных сістэм. Непрадказальнасць сітуацыі не пагражае ім разбурэннем, а выступае ў якасці абавязковай умовы развіцця.

Перадусім неабходна канкрэтызаваць паняцце «крызіс». Паводле Вікіпедыі, крызіс — гэта «стан, пры якім існуючыя сродкі дасягнення мэтаў робяцца неадэкватнымі, у выніку чаго ўзнікаюць непрадказальныя сітуацыі».

У межах беларускай мадэлі адзіным суб'ектам з'яўляецца ўлада. Толькі яна надзеленая правам і рэсурсамі для пастаноўкі публічных мэтаў і іх рэалізацыі. Мэтай улады з'яўляецца... утрыманне ўлады. Такая вось таўталогія.

Аўтар тэрміна «стваральнае разбурэнне» эканаміст Іосіф Шумпетэр галоўную прычыну крызісаў звязваў з залішняй колькасцю інавацый, засваенне якіх немагчымае без разбурэння састарэлых эканамічных структур. Крызіс і бярэ на сябе ролю разбуральніка старога. Аднак «наш крызіс» — гэта этап у развіцці «ўладнай вертыкалі», калі яна перастае адпавядаць зменлівым знешнім і ўнутраным выклікам. У выніку не толькі ўлада, але і грамадства спаўзаюць у хаос і смуту, якую ў нас прынята называць «рэвалюцыяй».

Негатыўны адбор

Арганізацыйны кампанент крызісу звязаны з неэфектыўнасцю, якая ўвесь час расце, а затым і з распадам кіраўнічых структур, у тым ліку і наноў узніклых. Яго вастрыня вызначаецца як знешнімі фактарамі (няўменнем рэагаваць на змененыя абставіны), так і ўнутранымі збоямі.

На сёння арганізацыйны кампанент, бадай, самы «прасунуты» — яго наяўнасць прызнае нават адзіны палітык (АП). У сваіх рашэннях АП прывык існці «ад жыцця». А жыццё крута мяняецца. Непазбежнасць рэформ ужо выразна ўсвядомленая эканамічным блокам «уладнай вертыкалі», які ціснe на АП. І той вымушаны абараняцца. 26 студзеня АП у чарговы раз быў вымушаны растлумачыць, што «так званыя рэформы для сябе» будуць не толькі «адрынутыя народам», але і «дэстабілізу¬юць абстаноўку», «и тогда нам потребуется при потере управляемости (выдзелена. — С.Н.) возможно, и лица власти, денег гораздо больше, чем надо, допустим, сегодня для погашения внешнего заимствования».

Згода ўлады на рэформы — сведчанне яе смуты. У эканамічным блоку згода ўжо дасягнутая. Але АП не забыў шок, які ён перажыў у пачатку 90-х гадоў. Адсюль чаплянне за міфалагемy парадку і стабільнасці. Адсюль жа вера ў магчымасць з дапамогай ручнога кіравання (мадэрнізацыі кіравання) павысіць канкурэнта-здольнасць эканамічнага складніку беларускай мадэлі.

«Чыноўніцкая закасця-неласць, — тлумачыць Булдакоў, — спараджае не меншы дэструктыўны эфект. У пачатку ХХ стагоддзя, паводле ацэнак сучаснікаў, у вярхах сканцэнтравалася «ўся гама расійскіх бяздарнасцяў, дурняў, істэрыкаў і рабаўнікоў». Кіраўнічы крызіс «развітога сацыялізму» адлюстроўваў няздольнасць камбюракратыі і «чырвоных дырэктараў» абслугоўваць утопію інакш, чым пры дапамозе прыпісак і пазаэканамічнага прымусу».

Чыноўніцкая закасця-неласць — прамое следства негатыўнага адбору, які развіваецца ў неканкурэнтным асяроддзі. За мінулае стагоддзе істотных зрухаў у гэтым пытанні не адбылося. Ці варта пасля гэтага здзіўляцца, што адной з прычын, якая блакуе правядзенне рэформаў, памочнік прэзідэнта па эканоміцы Кірыл Руды на Кастрычніцкім эканамічным форуме назваў адсутнасць ва ўрадзе спецыялістаў з вопытам «працы ў рынкавых умовах»…

Кожнай жанчыне — па мужыку

Ахлакратыўны складнік крызісу не варта атаясамліваць з анархіяй. Яна звязаная з вылучэннем на першы план маргінальных элементаў, якія зыходзяць з ваяўніча-спажывецкіх установак. У гэты перыяд кіруе натоўп або адпаведныя стэрэатыпы паводзінаў.

Ахлакратыя праяўляе сябе ва ўмовах рэгрэсу калектыўнай псіхікі да архаічных адносін і дамінавання інфантыльных эмоцый на ўсіх сацыяльных узроўнях. Асабліва гэта заўважна ў кропках біфуркацыі, калі правадыры охласу задаюць і навязваюць мэты і спосаб паводзін усяму грамадству. Пры гэтым сувязь лідар—масы набывае спрошчаны «правадырскі» характар. На гэтай аснове ўзнікае адчуванне знітаванасці, якая здольная супрацьстаяць варожаму свету.

У 1917 годзе ахлакратыя найбольш яскрава праяўляла сябе праз палітычны лозунг: «Рабуй нарабаванае» і праз рост самасудных распраў. Сучасны правадыр ахлакратыі ў Расіі — Уладзімір Жырыноўскі. Варта хаця б прыгадаць яго абяцанне даць кожнай жанчыне па мужыку, а кожнаму мужыку — па бутэльцы гарэлкі.

У 1994 годзе ў Беларусі маргінальныя элементы прадвызначылі вынік першых прэзідэнцкіх выбараў. Першыя выбары апынуліся і апошнімі. Спасылка АП на народ, што не прымае «так званыя рэформы для сябе», сведчыць пра актуальнасць ахлакратыўнай стадыі крызісу. Два дзесяцігоддзі яна знаходзілася ў адносна латэнтнай форме. Але сёння, мяркуючы па ўсім, гатовая зноў актывізавацца.

Ламаць — не ствараць

Рэкрэатыўны кампанент крызісу пераважае ў той момант, калі «чалавек натоўпу» зноў зганджаецца на ролю істоты, якой кіруе дзяржава. Пры гэтым актывізуецца псіхалагічны кампанент «уцёкаў ад свабоды». У найноўшай гісторыі Беларусі гэты кампанент канчаткова сфармаваўся пасля канстытуцыйнага рэферэндуму 1996 года. Ён стаў заключным акордам рэвалюцыйнай смуты і дазволіў умацавацца «дэспатычнай дэмакратыі». Кола замкнулася. «Дзяржаўнасць, — паводле трапнай заўвагі Булдакова, — адрадзілася з дапамогай традыцыі, якая супакоілася».

Паводле Маркса, рэвалюцыя — лакаматыў гісторыі. Аднак на нашых землях гэты лакаматыў усё мінулае стагоддзе бегаў па кругу. Дзіўныя атрымліваліся рэвалюцыі. Яны руйнавалі стары свет, але адбудаваць новы свет не здолелі. Безумоўна, нешта мянялася. Імператар, генеральны сакратар, прэзідэнт... Гэта ўсяго толькі формы непадкантрольнай грамадству ўлады.

Але праблема кантролю — гэта праблема грамадства. Рухаючай сілай буржуазных рэвалюцый было трэцяе саслоўе. Яно ўсведамляла свае інтарэсы, і дзеля іх рэалізацыі не мела патрэбы ў патэрналісцкай дзяржаве.

Беларуская апазіцыя традыцыйна канцэнтруе свае намаганні на задачы адхілення АП і наіўна мяркуе, што сам факт перамогі на выбарах здольны гарантаваць незваротнасць дэмакратычных пераўтва-рэнняў.

Досвед Украіны не пацвярджае такія спадзяванні.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

НАШЫ ЧЫНОЎНІКІ

СТРАШНАЕ ПРЫЗНАНЬНЕ ВІЦЭ-ПРЭМ'ЕРКІ КАЧАНАВАЙ

Магчыма, сярод цяперашняй намэнклятуры яшчэ сустракаюцца такія, каго можна назваць беларускім чыноўнікам. Але ў абсалютнай масе яны да Беларусі дачыненьня ня маюць, бо ня ёй служаць, пра што і самі прызнаюцца з задавальненьнем – «мы люди государевы».

Для іх не існуе Канстытуцыі, народа, іміджу краіны. Ты толькі слухаеш і абураесься – хіба так можна? Як ня сорамна! У грамадзкім месцы. Аказваецца, можна і ня сорамна.

Здаецца, першы заявіў пра зьмену грамадзкага ладу ў краіне міліцэйскі міністар Сівакоў: «Я человек государев». Ну, з аднаго боку, служба ў яго такая, а зь іншага – яго справа, пра сябе кажа.

Пасьля гэтую «фішку» паўтаралі многія. Думалася – іхная справа хамут на шыі насіць. Брак выхаваньня, адукацыі, культуры.

І вось днямі дагаварылася віцэ-прэм'ер Качанава. Новае ў трактоўцы – тое, што ўжо не пра сябе яна гэта сказала, а пра ўсіх: «Вы все государевы люди и должны понимать ситуацию в стране».

Адразу скажу, што «понимать» «государевы люди» нічога не «должны» па вызначэньні. Яны павінны «четко» выконваць каманды. Усё іншае сьведчыць пра дэфэкты пароды і прабелы ў дрэсуры.

«Государев» чалавек – супрацьлегласьсць чалавека вольнага. Раб.

Нехта ўспрыняў словы чыноўніцы як абразу, нехта як глупства, большасьць прапусьціла міма вушэй (усім кінулася ў вочы іншае – пра маленькую зарплату). Але глядзіце, які пазл складаецца.

У Беларусі ўсталяваная абсалютная манархія. Ёсьць «гасудар», які па-за крытыкай і па-за выбарамі-перавыбарамі. Ягонае жаданьне вышэй за Канстытуцыю і законы, ён вырашае – каго расстраляць, каго пасадзіць, каго памілаваць.

Ён пажыцьцёвы і, пра што ня раз заяўляў «жартам», улада ад яго пяройдзе сыну.

Скажаце, ну што за фэадалізм пасярод Эўропы ў 21 стагодзьдзі. Тым часам дэградацыя грамадзка-палітычнага ладу працягваецца. Дадайце да ўсяго пералічанага прывязку рабочых да прадпрыемстваў, «дармаедаў» і мноства іншага «законатворчага» ідыятызму і вы атрымаеце тыповае сярэднявечча на двары. Прычым вэктар дэградацыі аднязначны: за фэадалізмам наступны прыпынак – рабаўладальніцкі лад. Вось ужо Сяргей Астраўцоў трапна параўноўвае Астравецкую АЭС зь пірамідай фараона, іншага сэнсу ў ёй няма.

Толькі ня сьмейцеся, мы ўжо з фэадалізму сьмяяліся…

Мы жывем у сярэдзіне вялікага абсурду, які імкліва набліжаецца да таго, каб стаць поўным. Прычым, гледзячы знутры, сыстэма можа і не выглядаць абсурднай (як для карэйцаў у КНДР) – толькі звонку ці вачыма вольнага чалавека.

У мяне няма сумневу, што сыстэма лясьне. Але чым пазьней, тым балючай. Бо ў філязофіі поўны абсурд зьяўляецца сынонімам немагчымага. Праўда, колькі яшчэ крыві папсуе «негосударевым» людзям абсурдная ўлада, пакуль дасягне сваёй немагчымай паўнаты…

Сяргей Дубавец
www.svaboda.org

БЕЛАРУСЬ – ЕС

ЛУКАШЕНКО СБРОСИЛ САНКЦИИ ЕС

За несколько часов до снятия санкций Евросоюза, в полдень 15 февраля, в двух сотнях метров от здания Администрации президента в Минске безнаказанно митинговали критики политики Александра Лукашенко. Так что в Брюсселе могли сказать: вот видите, элементы либерализации налицо!

Впрочем, намерение поощрить белорусское руководство вызрело гораздо раньше. 15 февраля Совет ЕС, не продлив санкции в отношении 170 физических лиц и трех компаний из Беларуси, проштамповал решение, которое было уже секретом полишинеля. Не секрет и то, что почти полной отменой европейских санкций Минск вознагражден отнюдь не за демократизацию (при том что уступки западным требованиям были).

Перезагрузку отношений между Беларусью и Западом подтолкнул российско-украинский конфликт (хотя непродуктивность политики изоляции многим в Брюсселе стала очевидной и до того). Сегодня Москва расхлебывает кашу конфронтации с западным миром, Минск же, ближайший союзник Кремля, кует железо дипломатических побед, надеется конвертировать нормализацию отношений с ЕС и США в финансово-экономические выгоды.

Мюнхен: Макей на коне

Показателен контраст речей, с которыми выступили на днях на 52-й Мюнхенской конференции по вопросам безопасности российский премьер Дмитрий Медведев и глава белорусской дипломатии Владимир Макей.

Первый охарактеризовал нынешние отношения Москвы и НАТО так: «Мы скатились во время новой холодной войны». По его версии, виноват, понятное дело, Запад, сделавший, мол, из России страшилку.

Макей же, как сообщает пресс-служба его ведомства, делал акцент на необходимости восстановить полноценное сотрудничество между Беларусью и ЕС. И особенно хвалил мотор Евросоюза — Германию, которая, «нам кажется, понимает, какую роль играет Беларусь в нынешней ситуации». Что можно расшифровать так: немцы оценили нашу страну как донора стабильности в регионе.

У белорусского министра был в ФРГ целый каскад встреч, в том числе с тамошним коллегой Франком-Вальтером Штайнмайером, еврокомиссаром Йоханнесом Ханом. И все это выглядело как прелюдия к отмене санкций.

Кремлю такая перспектива пока не улыбается. На той же конференции в Мюнхене руководитель европейской дипломатии Федерика Могерини отметила, что санкции в отношении России следует сохранить, пока та не выполнит целиком минские договоренности (а в этом деле, как известно, еще конь не валялся).

Вытащить Беларусь из российского силового поля: миссия невыполнима?

Таким образом, после Крыма два похожих по природе авторитарных режима стали восприниматься Западом совершенно по-разному.

Нет, Лукашенко не добавил белорусам демократии. Разница выявилась в том, что Россия — империя, показавшая свой хватательный рефлекс, многогрешный же белорусский режим имперскими замашками не страдает.

Вдобавок действия путинских зеленых человечков на Украине заставили белорусское руководство примерить подобный сценарий на себя. Обострилась нужда в пространстве для геополитического маневра. Минск аккуратно дистанцировался, насколько мог, от агрессивной политики Москвы и, более того, сумел завоевать лавры миротворца.

Смягчением отношения, а в итоге — снятием санкций белорусскому руководству, цинично говоря, проплатили позицию в вопросах безопасности, крайне ценную для европейцев из-за страха перед российской угрозой.

Сверхзадача же — исподволь вытащить Беларусь из сверхмощного российского магнитного поля. Но тут проблема не только в неизбежном противодействии Кремля (который уже сегодня нервно посматривает на процесс нормализации отношений Минска с Западом), а и в самой архаично-грубой архитектуре белорусского режима, которая ну никак не вписывается в европейские представления о прекрасном…

Поле для игры

Оппозиция оценивает эту новую политику Брюсселя в основном кисло: мол, режим получит подпитку и додушит внутри страны все, что еще шевелится.

Однако пока мы видим, что Минск старается держать силовиков в рамках. В худшие времена заводил акции на Октябрьской площади повязали бы, не дав произнести пламенных речей. На этот же раз милиция скромно наблюдала издали и даже протоколов на штрафы, кажется, на составляла.

Давать отмашку на новый разгул репрессий после выхода из-под санкций было бы глупо: за что боролись? Белорусские власти надеются получить доступ к финансовым инструментам ЕС, его содействие во вступлении в ВТО, приток инвестиций. Да и с личностной точки зрения чиновникам приятнее разъезжать по Европе, чем чувствовать себя изгоями. Короче, Париж стоит мессы.

Польский министр иностранных дел Витольд Ващиковски назвал снятие санкций с белорусского режима «важным экспериментом». Да, он может сорваться, как сорвалась белорусско-европейская оттепель 2008—2010 годов. Но, во всяком случае, на сегодня есть поле для игры. И Брюсселю несомненно важно навязать белорусским властям некий вариант дорожной карты, побуждавшей бы пусть и по миллиметру, но проводить внутренние изменения.

Все познается в сравнении. Смоделируем иной вариант развития событий после Крыма: Беларусь одобряет его аннексию, размещает на своей территории российскую авиабазу, посылает своих летчиков в Сирию для демонстрации братства по оружию, по полной программе втягивается в холодную войну против НАТО. При этом Николай Статкевич, который сегодня выступал на Октябрьской площади, продолжал бы мотать срок, а сами такие акции душились бы на корню — терять-то в отношениях с Западом нечего!

С этой точки зрения нынешнее развитие событий во внешней да и во внутренней политике выглядит для Беларуси не наихудшим. Да, хочется всего и сразу, но политика — искусство возможного. Я считаю, что усиление связей с Европой по большому счету, с точки зрения исторической перспективы работает во благо нашей страны, ее независимости даже при теперешней малосимпатичной политической системе.

Менять же ее — дело самих белорусов. Глупо думать, что десант брюссельских бюрократов высадится здесь с авторучками наперевес для сражения за демократическое будущее синеокой республики.

Александр Класковский
naviny.by

У СУСЕДЗЯЎ

НАШЫ Ў НЕВЕЛІ

У Пскоўскую вобласьць беларусы зь віцебскага памежжа езьдзяць гандляваць «зь зямлі», хаваючыся ад паліцыі. А яшчэ — на працу, бо на расейскіх сьвінакомплексах пад Невелем добрыя заробкі, у адрозьненьне ад фэрмаў суседняй Гарадоччыны.

Ад Віцебска да расейскага Невеля — трошкі болей за 100 км. Ад райцэнтра Гарадок, прыблізна роўнага зь Невелем па колькасьці насельніцтва, — амаль на палову меней. А ўжо ад мястэчка Езярышча на самым беларускім памежжы, дык увогуле 25 кілямэтраў. Гэтым і карыстаюцца мясцовыя жыхары, тлумачыць памежны страхоўшчык аўтамабіляў:

«Бачылі людзей на прыпынку? Гэта ў Расею едуць па макароны і алей, праз Езярышча раз на суткі ходзіць аўтобус. Але ў асноўным езьдзяць працаваць. На сьвінакомплексы ажно пад Вялікія Лукі. Там заробкі — ого-го, ня тое што на нашых фэрмах, дзе даярка ўзімку зарабляе 500 тысяч рублёў. Едуць і едуць, бо ні ў Гарадку, ні ў Езярышчы працы няма, усё да абуха дабіта!»

Населены пункт, які значна даўжэй быў горадам у складзе ВКЛ і Рэчы Паспалітай, чымсьці заштатным паселішчам у Расейскай імпэрыі, і які меў беларускую мінуўшчыну нават у складзе БССР — пакуль у сакавіку 1924 году не была скасаваная Віцебская губерня, частка якой — Вялікі, Себескі і Невельскі паветы — увайшла ў склад РСФСР.

Здаецца ж, тое было дужа даўно. Аднак першае ўражаньне ад Невеля, нібыта грамадзянская вайна і паваенная разруха яшчэ ня скончыліся. Побач з шашой — закінуты Дом культуры з выбітымі вокнамі, а за брамай зь сярпом і молатам зеўрае пустымі праёмамі нежылы будынак з чырвонай цэглы. І нарэшце першая прыкмета сучаснасьці: білборд са слоганам «ЛДПР за Псковскую область».

Вочы міжволі шукаюць хрэстаматыйных прыкметаў «старажытнага рускага горада». І знаходзяць — у афармленьні аўтобуснага прыпынку, аздобленага малюнкамі «сямі праваслаўных цэркваў, манастыра і адной капліцы». А таксама, як пісаў пра Невель напрыканцы 19-га стагодзьдзя віцебскі этнограф і краязнаўца Аляксандар Семянтоўскі, «аднаго мураванага касьцёла, дзевяці габрэйскіх школ, 3-х грабарных і 2-х цагляных заводаў».

З усяго пералічанага ў цэнтры сучаснага Невеля можна ўбачыць хіба што Сьвята-Троіцкі сабор. І якраз побач — кірмаш, куды беларусы едуць па танныя макароны і алей. Аднак часьцей прывозяць на продаж сваё — ад прадукцыі, вырашчанай на ўласным падворку, да «падпольнай» каўбасы.

Вёдры зь беларускай бульбай стаяць недалёка ад уваходу на кірмаш. Гаспадары размаўляць ня хочуць: больш як прызнаньня, што яны беларусы, зь іх ня выцягнуць. Аднак прадукцыя карыстаецца попытам: каля яшчэ адной машыны зь беларускімі нумарамі добрая чарга па бульбу і яблыкі. Хлопец-гандляр, не адрываючыся ад вагаў, кажа каротка і ёміста: «Привожу, значыць выгадна!»

Але найвыгаднейшага для абодвух бакоў гандлю шукаць на кірмашы марна. Жыхары Невеля спачатку падазрона агледзяць цябе з галавы да ног і толькі пасьля употайкі махнуць рукой за плот: там прадаецца «падпольная» беларуская каўбаса, зь якой змагаецца мясцовая паліцыя.

«Так, паліцыя крыху ганяе. Але што нам застаецца рабіць, калі ў Беларусі працы няма, а жыць трэба? Грузім каўбасу, „згушчонку“, сыр і на выходныя — сюды», — гаворыць гандлярка, паглядаючы па баках.

Пакупнікі дружна абураюцца: маўляў, ня трэба беларусаў ганяць, у іх дужа смачныя і каўбасы, і ўсё іншае. У супэрмаркетах «Магніт» або «Пяцёрачка» такога таннага ды смачнага нізавошта ня купіш. А што без санкніжкі ды іншых атрыбутаў законнага продажу — дык на гэта даўно ніхто не зважае.

Зрэшты, зь нядаўняга часу на кірмашы ў Невелі зьявілася афіцыйная крама «Продукты из Белоруссии». Уладальнікі гандлёвай кропкі — зь Віцебску, адтуль жа прыяжджае і гандлярка. У асартымэнце ж — прадукцыя ня толькі віцебскай вытворчасьці. Каўбасы, мяса, малочныя і кандытарскія вырабы — з розных рэгіёнаў. Пакупнікі задаволеныя, паўтараюць ужо пачутае раней «беларускія прадукты натуральныя» і «ваш Лукашэнка сочыць за якасьцю».

Што да рэчаўнай часткі невельскага кірмашу, то тут у асабліва буйных маштабах гандлююць адзеньнем «сэканд хэнд» з Эўропы. І — кажуць — попытам карыстаюцца зноў-такі беларускія тавары. Праўда, у краме "Продукты из Белоруссии", што побач з кірмашом, пакупнікоў амаль не было.

Прыметнік «беларускае» даўно стаў тут сынонімам «якаснае», калі вядзецца пра харчы або адзеньне. А вось пра заробкі ў Беларусі расейцы ў Невелі разважаюць са шкадобай.

«Хіба гэта грошы, што ў вас атрымліваюць? Дый беспрацоўе ў вас... Вось пачакайце, наш Пуцін набудуе сьвінакомплексаў. Ужо адзін збудавалі, дык там рабочыя атрымліваюць па 20 тысяч рублёў! У нас настаўнікі, і тыя маюць толькі каля 12 тысяч. Будзе праца і вам, беларусікі! Прыяжджайце! Ну і Лукашэнка ваш, канешне, маладзец! Мы яго ўсе любім. У вас паўсюль парадак,» — разважае спадар, паказваючы дарогу да невельскай адміністрацыі і цэнтру гарадка.

Адміністрацыя тут суседнічае з будынкам, дзе даўно і надзейна забітыя вокны. Калі зірнуць лявей, то ўбачыш помнік Леніну. За ягонай сьпінай — крама «Кооператор» зь вясёлкавай сымболікай. А сам правадыр сусьветнага пралетарыяту выглядае драбнаватым падлеткам, ускочыўшым на неадпаведна вялікі пастамэнт. Ягоны позірк накіраваны ці то на кінатэатар «Ракета», дзе фільмы апошні раз паказвалі ў мінулым стагодзьдзі, ці то на абшарпаны бюст Пушкіна, прыткнуты ў скверыку за аўтобусным прыпынкам.

Пушкіна шкада: у свой час ён стаўся ахвярай царызму і быў сасланы ў пскоўскую глыбінку, а цяпер ягоныя нашчадкі шкадуюць для клясыка якаснага цэмэнту ды блакітнай фарбы. І пра паэзію, дзе «Пушкін — наша ўсё», ня згадваюць, — хваляць Лукашэнку і «падпольную» каўбасу, якую прывозяць у Расею беспрацоўныя беларусы.

www.svaboda.org

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.02.2016 у 16.45
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.